Hyvinvoinnin ja osallisuuden jaosto

Aika	24.11.2026 klo 16:30 - 18:30
Paikka	Orionaukio 2 E

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
40	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
41	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
42	Kokouksen työjärjestys	5
43	Liikkuva Päijät-Häme 2030 -ohjelma ja liikunnallisen elämäntavan edistäminen kouluissa	6
44	Lapsi näkyvissä? Varhaiskasvatuksen nykytila-analyysi, huoltajakyselyn tulokset ja kehittämistoimenpiteet	8
45	Osallisuusohjelma 2027-2030	10
46	Hyte-työn vuoden 2027 painopisteet	12
47	Muut asiat	14

Orimattilassa 18.11.2026

Tero Rönkkö
puheenjohtaja

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Rönkkö Tero	puheenjohtaja
	Nieminen Olli	varapuheenjohtaja
	Blomerus Veijo	jäsen
	Järvinen Suvi	jäsen
	Riikonen Ulpu	jäsen
	Anttila Ari	varajäsen
	Louhiniitty Leo	nuorisovaltuuston edustaja
	Lilli Peltonen	esittelijä
	Soile Törrönen	asiantuntija, pöytäkirjan pitäjä
	Tytti Lönnrot	asiantuntija

40
Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hyvinvoinnin ja osallisuuden jaosto 24.11.2026

Päätösehdotus Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös

41
Pöytäkirjantarkastajien valinta

Hyvinvoinnin ja osallisuuden jaosto 24.11.2026

Päätösehdotus Valitaan kokoukselle kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Pöytäkirja voidaan tarkastaa sähköisesti.

Päätös

42
Kokouksen työjärjestys

Hyvinvoinnin ja osallisuuden jaosto 24.11.2026

Päätösehdotus Todetaan esityslistan mukainen työjärjestys. Hyväksytään lähetetyn esityslistan ulkopuolelta käsiteltäväksi otettavat asiat.

Päätös

43
Liikkuva Päijät-Häme 2030 -ohjelma ja liikunnallisen elämäntavan edistäminen kouluissa

Hyvinvoinnin ja osallisuuden jaosto 24.11.2026

Valmistelu ja lisätiedot Opetuspäällikkö Jarno Ovaska jarno.ovaska[at]orimattila.fi

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen on tärkeä osa koululaisten hyvinvoinnin, terveyden ja oppimisen tukemista. Viime vuosina lasten fyysinen aktiivisuus on vähentynyt samalla, kun paikallaanolo ja ruutuaika ovat lisääntyneet. Tämä näkyy muun muassa heikentyneenä kestävyys- ja lihaskuntona, motoristen taitojen puutteina sekä haasteina jaksamisessa, keskittymisessä ja yleisessä toimintakyvyssä. Kehitys on huolestuttava, sillä lapsuudessa omaksutut liikkumistottumukset vaikuttavat merkittävästi myöhempään terveyteen ja hyvinvointiin.

Perusopetuslain mukaan opetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja yhteiskunnan jäsenyyteen sekä edistää heidän terveytensä ja hyvinvointinsa kehittymistä. Lisäksi opetuksen tulee edistää oppilaiden monipuolista kasvua, kehitystä ja oppimisedellytyksiä. Liikunnallisen elämäntavan tukeminen on keskeinen keino näiden tavoitteiden saavuttamisessa.

Tutkimusten mukaan säännöllinen liikkuminen parantaa lasten fyysistä toimintakykyä, vahvistaa tuki- ja liikuntaelimistöä sekä tukee terveellistä kasvua. Samalla liikunnalla on myönteisiä vaikutuksia oppimiseen, tarkkaavaisuuteen, työrauhaan ja koulussa viihtymiseen. Fyysisesti aktiiviset oppilaat kokevat usein myös enemmän osallisuutta ja yhteisöllisyyttä koulupäivän aikana.

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen ei rajoitu pelkästään liikunnan oppiaineeseen. Tavoitteena on lisätä liikettä koko koulupäivän aikana esimerkiksi aktiivisilla välitunneilla, liikunnallisilla opetusmenetelmillä, turvallisilla koulumatkoilla sekä kannustamalla oppilaita monipuoliseen arkiaktiivisuuteen. Keskeistä on luoda koulun toimintakulttuuri, jossa liikkuminen on luonteva osa päivittäistä toimintaa.

Koululaisten toimintakyvyn ja fyysisen kunnon heikkeneminen korostaa liikunnallisen elämäntavan edistämisen merkitystä perusopetuksessa. Liikkumisen lisääminen tukee oppilaiden terveyttä, hyvinvointia ja oppimista sekä auttaa rakentamaan terveitä

elämäntapoja tulevaisuutta varten. Siten liikunnallisen toimintakulttuurin vahvistaminen on tärkeä osa perusopetuksen perustehtävää ja oppilaiden kokonaisvaltaisen kasvun tukemista. sisältää pikavalikonaloita.

Yritysvaikutusten arviointi

Myönteinen vaikutus	positiivinen 3	neutraali 2	negatiivinen 1	Kielteinen vaikutus
Edistää yritystoiminnan edellytyksiä ja liiketoimintamahdollisuuksia Orimattilassa		x		Kaventaa yritystoiminnan edellytyksiä ja liiketoimintamahdollisuuksia Orimattilassa
Lisää Orimattilan vetovoimatekijöitä		x		Vähentää Orimattilan vetovoimatekijöitä
Vaikuttaa positiivisesti työllisyyteen ja aluetalouteen		x		Ei työllisyys- tai aluetalousvaikutuksia
Vaikuttaa positiivisesti yritysilmapiiriin		x		Vaikuttaa negatiivisesti yritysilmapiiriin

Esittelijä vt. kaupunginjohtaja Lilli Peltonen

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja osallisuusjaosto merkitsee Liikkuva Päijät-Häme 2030 ohjelman ja liikunnallisen elämäntavan edistämisen kouluissa tiedoksi.

Päätös

Toimivalta

Jakelu

44
Lapsi näkyvissä? Varhaiskasvatuksen nykytila-analyysi, huoltajakyselyn tulokset ja kehittämistoimenpiteet

Hyvinvoinnin ja osallisuuden jaosto 24.11.2026

Valmistelu ja lisätiedot Varhaiskasvatuspäällikkö Johanna Lepistö
johanna.lepisto[at]orimattila.fi

Orimattilan varhaiskasvatuksessa käytössä olevan Kehittävä Palaute -menetelmä tekee näkyväksi lasten kohtaaman laadun ja on itsessään mitä parasta lapsivaikutusten arviointia. Kehittävä Palaute-analyysi tarkastelee lapsen toimintaa, huomion kohteita ja aikuisen toimintaa sekä niiden välisiä yhteyksiä. Tuloksia hyödynnetään Valssi-arviointityökalun valinnassa ja toimintakulttuurin kehittämisessä Valssi- perustaisesti. Varhaiskasvatuksessa huoltajien näkemyksiä kerätään vuosittain syksyllä ja lapset antavat omat arvokkaat näkemyksensä osana huoltajakyselyä sekä pelaamalla ryhmissä Seikkaillen Päijät-Hämeessä lautapeliä.

Yritysvaikutusten arviointi

Myönteinen vaikutus	positiivinen 3	neutraali 2	negatiivinen 1	Kielteinen vaikutus
Edistää yritystoiminnan edellytyksiä ja liiketoimintamahdollisuuksia Orimattilassa		x		Kaventaa yritystoiminnan edellytyksiä ja liiketoimintamahdollisuuksia Orimattilassa
Lisää Orimattilan vetovoimatekijöitä		x		Vähentää Orimattilan vetovoimatekijöitä
Vaikuttaa positiivisesti työllisyyteen ja aluetalouteen		x		Ei työllisyys- tai aluetalousvaikutuksia
Vaikuttaa positiivisesti yritysilmapiiriin		x		Vaikuttaa negatiivisesti yritysilmapiiriin

Esittelijä vt. kaupunginjohtaja Lilli Peltonen

Päätösehdotus
Hyvinvointi- ja osallisuusjaosto merkitsee varhaiskasvatuksen nykytila-analyysin, huoltajakyselyn tulokset ja kehittämistoimenpiteet tiedoksi.

Päätös

Toimivalta

Jakelu

Liitteet

1 Lapsi näkyvissä_varhaiskasvatuksen nykytila-analyysi

45
Osallisuusohjelma 2027-2030

Hyvinvoinnin ja osallisuuden jaosto 24.11.2026

Valmistelu ja lisätiedot Osallisuuskoordinaattori Tytti Lönnrot tytti.lonnrot[at]orimattila.fi

Osallisuusohjelma on kaupungin osallisuustyötä ohjaava asiakirja. Sen valmistelu käynnistyi vuonna 2023 tavoitteena kehittää kaupungin osallisuustyötä ja erityisesti sen rakenteita. Ohjelman sisältö ja tavoitteet ovat rakentuneet syksyllä 2025 toteutetun kyselyn sekä kesällä ja alkusyksyllä 2026 asukkailta kerätyn aineiston pohjalta.

Osallisuusohjelman valmistelun lähtökohtina ovat Päijät-Hämeen alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2025–2029, Orimattilan laaja hyvinvointisuunnitelma 2027–2030, maakunnallinen osallisuus-, yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma sekä muut alueelliset kohdennetut suunnitelmat. Ohjelma kytkeytyy myös Orimattilan kaupungin strategiaan ja arvoihin.

Valmistelun aikana todettiin, että osallisuutta on vaikea tarkastella erillään tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta. Tämän vuoksi myös tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen sisältyvät ohjelman tavoitteisiin ja toimenpiteisiin. Aidosti osallistava kaupunki rakentuu siitä, että jokaisella on mahdollisuus osallistua yhteisön toimintaan, vaikuttaa yhteisiin asioihin ja kokea olevansa arvostettu osa yhteisöä.

Osallisuus-, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusohjelman tarkoituksena on luoda organisaation toimintaan sellaiset rakenteet, jotka vahvistavat osallisuuden kokemusta ja mahdollistavat yhdenvertaisen osallistumisen. Ohjelma jalkautetaan organisaatio-, toimiala- ja tiimitasoille vuoden 2027 aikana. Ohjelman toteutumista arvioidaan ja siitä raportoidaan vuosittain osana hyvinvointiraportointia.

Osallisuus-, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusohjelmaa on ollut mahdollisuus kommentoida kaupungin nettisivuilla sähköisen kyselyn kautta 9.-30.10.2026 välisenä aikana. Lausuntoja ohjelmaan liittyen pyydettiin lasten parlamentilta, nuorisovaltuustolta, vammais- ja vanhusneuvostolta, aluekumppanuuspöydiltä sekä sivistys- ja elinvoimavaliokunnalta. Lisäksi ohjelmaa on esitelty ja ollut kommentoitavana LAPE-ryhmässä, HYTE-ohjausryhmässä sekä kaupunginjohtajan johtoryhmässä. Sivistysvaliokunnassa ohjelma

esiteltiin 10.11.2026 (§ 164) ja elinvoimavaliokunnassa 17.11.2026 (§ 199). Lausunnot on käyty läpi ja tehty tarvittavat muutokset. Koottu tieto lausunnoista ja vastauksista on ohjelman liitteenä.

Yritysvaikutusten arviointi

Myönteinen vaikutus	positiivinen 3	neutraali 2	negatiivinen 1	Kielteinen vaikutus
Edistää yritystoiminnan edellytyksiä ja liiketoimintamahdollisuuksia Orimattilassa		x		Kaventaa yritystoiminnan edellytyksiä ja liiketoimintamahdollisuuksia Orimattilassa
Lisää Orimattilan vetovoimatekijöitä	x			Vähentää Orimattilan vetovoimatekijöitä
Vaikuttaa positiivisesti työllisyyteen ja aluetalouteen		x		Ei työllisyys- tai aluetalousvaikutuksia
Vaikuttaa positiivisesti yritysilmapiiriin		x		Vaikuttaa negatiivisesti yritysilmapiiriin

Esittelijä vt. kaupunginjohtaja Lilli Peltonen

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja osallisuusjaosto merkitsee osallisuusohjelma 2027-2030 tiedoksi ja lähettää sen kaupunginhallitukselle tiedoksi ja kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Pöytäkirja tarkistetaan pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Toimivalta

Jakelu

Liitteet

2 Osallisuusohjelma 2027-2030
3 Lausunnot ja kommentit osallisuus-, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusohjelmaan 2027-2030

46
Hyte-työn vuoden 2027 painopisteet

Hyvinvoinnin ja osallisuuden jaosto 24.11.2026

Valmistelu ja lisätiedot Hyvinvointikoordinaattori Soile Törrönen soile.torronen[at]orimattila.fi

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet vuonna 2027 ovat terveelliset elintavat sekä työhön, kouluun ja koulutukseen kiinnittyminen. Orimattilassa näitä painopisteitä toteutetaan lasten ja nuorten hyvinvointi-suunnitelman toimenpiteissä ja seurataan Lasten ja perheiden työryhmässä. LAPE-työryhmän painotukset vuonna 2027 ovat terveelliset elintavat: liikkuva Orimattila -sekä vanhemmuuden tuki. Alueellisia painopisteitä seurataan ja toteutetaan myös ehkäisevän päihdetyön osalta ehkäisevän päihdetyön toimielimen PETE:n toimesta, joka valitsi vuoden 2027 painopisteiksi päihteettömyyden ja terveelliset elintavat sekä työhön ja kouluun/koulutukseen kiinnittymisen.

Orimattilan hyte-ohjausryhmä valitsi vuoden 2027 painopisteeksi osallisuuden edistämisen ja seuraa osallisuusohjelman jalkauttamista toimialoilla vuonna 2027. Hyvinvointisuunnitelman ja hyte-työn toteutumisen seurantaa tehdään vuoden varrella osavuosikatsauksen aikatauluihin sovittaen eli huhti-toukokuussa, elokuussa ja joulukuussa.

Vuoden 2027 aikana kehitetään hyvinvoinnin ja terveyden sekä osallisuuden edistämisen toimintatapoja, joilla sitoutetaan kaupungin työntekijöitä, päättäjiä ja kuntalaisia hyte- ja osallisuustyöhön sekä sovitaan yhteisestä toimenpiteistä saaden aikaan konkreettisia tuloksia. Hyvinvointisuunnitelmien toteutumista seurataan vuonna 2027 asiantuntijaryhmissä ja hyvinvointi- ja osallisuusjaostossa.

Yritysvaikutusten arviointi

Myönteinen vaikutus	positiivinen 3	neutraali 2	negatiivinen 1	Kielteinen vaikutus
Edistää yritystoiminnan edellytyksiä ja liiketoimintamahdollisuuksia Orimattilassa		x		Kaventaa yritystoiminnan edellytyksiä ja liiketoimintamahdollisuuksia Orimattilassa

Lisää Orimattilan vetovoimatekijöitä	x			Vähentää Orimattilan vetovoimatekijöitä
Vaikuttaa positiivisesti työllisyyteen ja aluetalouteen		x		Ei työllisyys- tai aluetalousvaikutuksia
Vaikuttaa positiivisesti yritysilmapiiriin		x		Vaikuttaa negatiivisesti yritysilmapiiriin

Esittelijä vt. kaupunginjohtaja Lilli Peltonen

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja osallisuusjaosto merkitsee tiedoksi hyte-työn painopisteet vuodelle 2027.

Päätös

Toimivalta

Jakelu

47
Muut asiat

Hyvinvoinnin ja osallisuuden jaosto 24.11.2026

Päätös